

Силабус курсу

Бухгалтерський облік і оподаткування

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа,
Страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа
та
страхування»
Рік навчання: II, Семестр: III
Кількість кредитів: 5   Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доцент Костишин Наталія Степанівна

Контактна інформація n.kostyshyn@wunu.edu.ua, 0977558422

Опис дисципліни

Дисципліна «Бухгалтерський облік і оподаткування» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок з методології та методики ведення обліку та оподаткування, відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій, здійснення нарахування та обліку податків, заповнення облікових реєстрів та форм звітності, набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні. Вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік і оподаткування» передбачає отримання системних та ґрунтовних знань щодо вміння формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність підприємств та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень, застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і технології для обліку, та оподаткування; володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку та оподаткування, його предмет і метод	Ознайомитись із сутністю бухгалтерського обліку, його метою, державним регулюванням обліку в Україні. Вивчити предмет, об'єкти та метод організації бухгалтерського обліку, принципи його організації.	Задачі, питання, тести
2/2	2. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів.	Вивчити види балансів, принципи складання бухгалтерського балансу, оцінку та групування статей балансу, їх зміни під впливом господарських операцій.	Задачі, питання, тести

2/2	3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	Розуміти та знати особливості будови активних і пасивних рахунки, їх зв'язок з балансом. Усвідомити поняття про синтетичні і аналітичні рахунки та субрахунки. Навчитись визначати їх обороти і залишки. Володіти поняттям подвійного запису на рахунках та їх кореспонденціє. Вміти складати бухгалтерські проведення.	Питання, задачі, тести
2/2	Тема 4. Первинне спостереження в обліку та узагальнення облікових даних в системі реєстрів (форми обліку)	Засвоїти суть поняття та значення документування, класифікації документів. Вивчити методика прийняття, перевірка та обробка документів, облікових реєстрів їх видів і форм; порядку проведення інвентаризації; порядку виправлення помилок в обліковій реєстрації; складання реєстрів фінансового обліку.	Питання, тести
4/4	Тема 5. Облік і оподаткування необоротних активів	Опанувати сутність основних засобів, їх класифікацію та первинну оцінку, документування господарських операцій з руху основних засобів; аналітичний та синтетичний облік основних засобів, облік зносу (амортизації), узагальнення даних в облікових реєстрах та розкриття інформації у фінансовій звітності; оподаткування основних засобів; а також особливості обліку та оподаткування нематеріальних активів.	Питання, задачі, тести
4/4	Тема 6. Облік і оподаткування запасів	Вивчити сутність поняття виробничі запаси підприємства, їх класифікацію, оцінку при їх отриманні, зберіганні та вибутті з підприємства. Навчитись документально оформляти надходження виробничих запасів, ведення обліку та оподаткування запасів на складі і в бухгалтерії, особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів, напівфабрикатів, товарів	Питання, задачі
2/2	Тема 7. Облік і оподаткування грошових коштів та розрахункових операцій	Розучити роль грошових коштів в господарському обороті підприємства та основні завдання їх обліку; форми здійснення розрахункових операцій (розрахунки з дебіторами); облік операцій на поточних рахунках в банках та на інших рахунках. Опанувати документальне оформлення та облік та оподаткування операцій з готівкою; облік підзвітних сум та розрахунків з підзвітними особами, визначення дебіторської заборгованості, її класифікації та оцінки.	Питання, задачі
2/2	Тема 8. Облік персоналу, праці, її оплати, страхування	Осмыслити законодавче визначення заробітної плати, поняття «фонд оплати праці», форми і системи оплати праці.	Питання, задачі

	та оподаткування	Вивчити особливості оперативного обліку особового складу, використання робочого часу та виробітку робітників; документальне оформлення і порядок нарахування заробітної плати за відпрацьований час і виконаний обсяг робіт; розрахунок заробітної плати за час відпустки; загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ); облік податку на доходи фізичних осіб. Навчитися складати розрахунково-платіжні відомості.	
2/2	Тема 9. Облік процесу виробництва і витрат діяльності	Осягнути поняття витрат, їх класифікацію та основні вимоги до їх визнання та оцінки відповідно до вимог П(С)БО 16 «Витрати». Зрозуміти групування витрат за економічними елементами та статтями калькуляції, організаційні моделі обліку витрат і доходів. Запам'ятати склад виробничої собівартості та продукції, облік прямих виробничих витрат, порядок списання та облік загальновиробничих витрат, зведений облік витрат на виробництво і розрахунок фактичної собівартості випущеної з виробництва продукції.	Питання, задачі
2/2	Тема 10. Облік і оподаткування готової продукції, її реалізації та доходів діяльності	Оволодіти поняттям готової продукції та її оцінки; документування господарських операцій, пов'язаних з рухом готової продукції; визначення фактичної собівартості реалізованої продукції. Вивчити особливості аналітичного та синтетичного обліку готової продукції, облік реалізованої продукції та визначення фінансових результатів від реалізації. Засвоїти поняття «доходів», їх склад та оцінка відповідності до вимог П(С)БО 15 «Дохід», особливостей ведення обліку доходів від операційної діяльності, від іншої діяльності, обліку використання прибутку.	Питання, задачі
2/2	Тема 11. Облік власного капіталу та зобов'язань	Зрозуміти характеристику власного капіталу та його складових, особливості формування статутного капіталу. Осягнути облік формування, збільшення та зменшення статутного капіталу, облік інших видів власного капіталу в системі рахунків, облік забезпечення майбутніх витрат та платежів, облік цільового фінансування та цільових надходжень, облік страхових резервів. Усвідомити поняття про зобов'язання, їх види та облік кредитів банку, облік розрахунків за податками й платежами, облік	Питання, ділові ситуації, тести

		розрахунків з іншими кредиторами.	
2/2	Тема 12. Фінансова та податкова звітність, зміст і техніка складання	Ознайомитись із бухгалтерською (фінансовою) звітністю як інструментом комунікації менеджменту підприємства з користувачами інформації, її призначення. Навчитися складати фінансову звітність, відповідно до порядку її формування та вимог НП(С)БО 1, П(С)БО 6, П(С)БО 20. Особливості формування податкової звітності.	Питання, тести

Рекомендовані джерела інформації

1. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010 р. № 2456-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Господарський кодекс України : Кодекс від 16.01.2003 р. № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій – Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.
4. Костишин Н.С. Національні особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних тенденції та національні особливості : моногр. / за наук.ред. канд. екон. наук, доц. Н. Є. Кульчицької. Чортків: ТНЕУ, 2019. С. 242-252.
5. Костишин Н.С. Первинний облік наявності та руху виробничих запасів у підприємствах – комбінатах хлібопродуктів. Причорноморські економічні студії. Науковий журнал. 2019. Випуск 46-2. С. 114-121.
6. Костишин Н.С. Організація обліку зберігання та вибуття виробничих запасів на комбінатах хлібопродуктівпредметів лісового господарства. Інноваційний розвиток економіки: глобальні
7. Костишин Н.С. Модернізація економіки України: основні тенденції та проблеми: моногр. / за наук.ред. канд. екон. наук, доц. Н. Є. Кульчицької. Чортків: ТНЕУ, 2020. 324с. С.268-279.
8. Костишн Н.С. Оптимізація податкового навантаження в частині вибору систем оподаткування. Конкурентоспроможність держави в умовах децентралізації: моногр. / за наук.ред. канд. екон. наук, доц. Н. Є. Кульчицької. Чортків: ЗУНУ, 2021. 292с. С.260-271.
9. Костишин Н.С., Яковець Т.А. Обліково-податкова система в умовах воєнного стану: як діяти та які наслідки. Вісник економіки. 2022. № 2(104). С.99-110. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.02.099>
10. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В., Бурденюк Т. Г. Міжнародні стандарти обліку та звітності : підручник. За заг. ред. А. І. Крисоватого, В. М. Панасюк. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 580 с.
11. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. та ін. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 484 с.
12. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика. навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 608с.
13. Лень В.С. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник, 2021 URL: ir.stu.cn.ua
14. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку – МСБО. URL:

https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576

15. Міжнародні стандарти фінансової звітності – МСФЗ. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576

16. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336>

17. Панасюк В.М. Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 328 с.

18. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.

19. Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

20. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

21. Словник термінів бухгалтерського обліку: навч. посіб. / уклад. З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль : Університетська думка, 2021. 120 с.

22. Anand V., Bochkay K., Chychyla R., Leone A. Using Python for text analysis in accounting research. Foundations and Trends in Accounting. 2023. Vol 14 URL: <https://www.nowpublishers.com/article/Details/ACC-062>

23. Berko A., Bublyk M., Chyrun L., Panasyuk V., Dzyubyk L., Garbich-Moshora O. Models and methods for E-commerce systems designing in the global economy development conditions based on mealy and moore machines. CEUR Workshop Proceedingsthis link is disabled. 2021. pp. 1574-1593 URL: <https://ceur-ws.org/Vol2870/paper117.pdf>

24. Dauderis H. & Annand D. Jensen T., Morpurgo M. Introduction to Financial Accounting. Adapted by T. Jensen & M. Morpurgo. Lyryx Learning Inc. 2022. URL: <https://lyryx.com/introduction-financial-accounting/>

25. Gryzunova NV Kiseleva IA, Kolchin S.P. Evolutionary aspects of taxation and tax analysis. 2019. URL: <https://scholar.google.com.ua/>

26. Rajgopal S. Integrating Practice into Accounting Research. Management science. 2023. URL: <https://pubsonline.informs.org/doi/abs/10.1287/mnsc>.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни „Бухгалтерський облік і оподаткування” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тести; залікове модульне тестування та опитування; наскрізні проекти; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; оцінювання результатів тренгу та самостійної роботи; інші види індивідуальних та групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни „Бухгалтерський облік і оподаткування” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 7 темах Підсумкова модульна контрольна робота проводиться по 1-6 темах в аудиторії або в системі дистанційного навчання Moodle. Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів		Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 6 темах Підсумкова модульна контрольна робота проводиться по 7-12 темах в аудиторії або в системі дистанційного навчання Moodle. Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів		Наскрізна задача макс. 100балів	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - виконання відповідного завдання; -20% - захист виконаного завдання.	Теоретичні питання (3 питання по макс 15 балів) Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів Задача 1 – макс. 25 балів

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)